

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze diplomové práce

Role kulturních památek na rozvoj Litvínova a okolí

Bc. Martina Kranerová

© 2015 ČZU v Praze

Role kulturních památek na rozvoj Litvínova a okolí

Role of cultural monuments in the development of Litvínov town and surroundings

Souhrn

Diplomová práce "Role kulturních památek na rozvoj Litvínova a okolí" se zabývá vztahem kulturních památek a regionálního rozvoje v dané oblasti. Díky bohaté historii, která se k této oblasti vztahuje, je v oblasti Litvínovska velké množství kulturních památek, které s postupem času chátrají a ztrácí svou tehdejší slávu. Tato diplomová práce je rozdělena na dvě hlavní části. První část přibližuje roli kulturních památek a regionálního rozvoje v obecné míře a snaží se přiblížit danou problematiku. Druhá, analytická část, je zaměřena na vztah kulturních památek, které se nachází v oblasti Litvínova, na rozvoj oblasti a jeho dopad na místní obyvatele a turistický ruch. Pro dosažení cíle práce, je vytvořen hloubkový rozhovor, na který odpovídali zastupitelé měst z oblasti Litvínovska a dotazník, na který odpovídali obyvatelé dané oblasti. V analytické části se dále nachází hodnocení šetření. Celkové zhodnocení práce se shrnuto v jejím závěru.

Klíčová slova: kulturní památky, ekonomický rozvoj, sociální rozvoj, památky, regionální rozvoj, financování kultury, ochrana kulturního dědictví, kulturní bohatství, rekonstrukce

Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je, jak už nám prozrazuje samotný název „Role kulturních památek na rozvoj Litvínova a okolí“ zjistit, do jaké míry ovlivňují kulturní památky rozvoj ve vybraném regionu. Já osobně jsem si cíl diplomové trochu více specifikovala a to tak, že bych ráda zjistila, jaké mají občané Litvínova a jeho přilehlých oblastí postoje k využití místního kulturního dědictví pro další rozvoj měst a pro zlepšení kvality života ve zkoumané oblasti. Proto, aby se mohlo město dál rozvíjet, je nutné znát především názor obyvatel města a těch, kteří zde tráví většinu svého volného času a hlavně těch, kteří se o rozvoj měst a jejich chod starají. S tímto pozorováním je možno činit správné rozhodnutí o jeho dalším vývoji. Proto jsem se v praktické části své diplomové práce zaměřila na názory a hodnocení situace zlepšení podmínek pro život občanů a zlepšení kulturního vyžití a života v regionu, starostů a zastupitelů měst a obcí z Litvínovska, kteří se s dáno problematikou setkávají každý den.

V diplomové práci se zaměřím na to, zda obce využívají zdroje k financování kultury a rozvoji kulturních památek. Do jaké míry jsou dané zdroje financování využívány a do jaké výše obce financují rozvoj svými vlastními prostředky a jakým způsobem na dané finanční prostředky obce dosáhne. Tato tematika je velice důležitá pro rozvoj v dané oblasti, jelikož financování rozvoje kulturních památek je velmi finančně náročné a pro některé obce i takřka nedosažitelné. Proto bych ráda zjistila, zda obce této možnosti využívají a pokud a no do jaké míry.

Metodika

V diplomové práci se budu snažit obhájit předem stanovených cílů pomocí několika postupů. Nejprve nastuduji odbornou literaturu, která se zabývá daným problémem, do podrobná se seznámím se souvisejícími hesly a pojmy, kterých budu později využívat při psaní diplomové práce. Pomocí nastudované problematiky sestavím hloubkový rozhovor, který mi pomůže zhodnotit stanovené cíle v dané oblasti. Rozhovor bude rozeslán mezi zastupitele měst a obcí spadajících pod oblast Litvínovska. Dále se optám vybraného vzorku obyvatelstva Litvínovska, kterým položím tři zásadní otázky z oblasti rozvoje kulturních památek na Litvínovsku, dané odpovědi mi pomohou k lepšímu pohledu na

danou problematiku v regionu. Po provedené analýze šetření dojde k získání dat, která mi pomůžou zhodnotit výsledky daného šetření, které budou zaneseny v samostatné kapitole diplomové práce s názvem závěr.

V závěru práce bude zhodnoceno a interpretováno, zda se výsledky z hloubkového rozhovoru a dotazníku, shodují se stanovenými cíly diplomové práce. To znamená, zda se budou výsledky shodovat s tvrzením, že rozvoj kulturních památek má kladný vliv na rozvoji vybraného regionu. Pokud se výsledky budou lišit, bude se snažit najít důvod daného výsledku.

Zhodnocení výsledků

Cílem diplomové práce v teoretické části, bylo definovat roli kulturních památek na Litvínovsku a jejich vliv na rozvoj dané oblasti, v praktické části, pak pomocí šetření zjistit, jak vliv rozvoje kulturních památek na Litvínovsku vnímají místní obyvatelé. Na začátku mé diplomové práce v kapitole 2 s názvem Cíl práce a metodika, byl uveden hlavní cíl této práce, a to obhájení hypotézy, která říká, že rozvoj kulturních památek na Litvínovsku vede k trvalému zlepšení života obyvatel v regionu jak ze sociálního hlediska, tak z hlediska ekonomického.

Při vyhodnocování dotazníkového šetření, se mi dané tvrzení potvrdilo, jak z řad zastupitelů měst, tak z řad dotazovaných obyvatel oblasti.

Díky analýze v daném regionu, bylo v předešlých kapitolách zjištěno, jaké je složení obyvatelstva v dané oblasti. Dále bylo zjištěno, že je v dané oblasti vysoká míra nezaměstnanosti, stejně jako v celém Ústeckém kraji, pod který daná oblast spadá. Což má za následek i menší zájem obyvatelstva o kulturní památky, jejich navštěvování a s tím je spojen i jejich rozvoj, než jak je tomu v regionech s nižší mírou nezaměstnanosti.

Dále jsem zjistila, že v dané oblasti došlo v minulosti k rozsáhlému rozvoji kulturních památek, který byl financován nejen ze zdrojů obcí a měst, ale i ze státních zdrojů a pomocí sponzorských darů. Z čehož lze usuzovat, že rozvoj kulturních památek a jejich zachování pro další generace není obcím lhostejný. Což mi potvrdili i zastupitelé z dotazovaných měst, kteří dalšímu rozvoji památek přikládají velký důraz a snaží se usilovat o jejich rozvoj i do budoucna. Kulturní památky v sobě nesou kulturní hodnotu,

kteřou je zapotřebí ochraňovat a nadále předávat budoucím generacím. Dále s daným rozvojem souvisí i ekonomický a sociální růst oblasti. Se zvýšením turistického ruchu, který rozvoj kulturních památek přináší, dochází i k rozvoji měst a obcí. Čehož si jsou zastupitelé z Litvínovska vědomi.

Obyvatelé v dané oblasti potvrdili tvrzení zastupitelů a uvedli, že pocítují vliv kulturních památek na zlepšení jejich života. Daný vliv spočívá hlavně v nově pořádaných kulturních akcích a zvelebení měst. Dále se obyvatelé měst shodli se zastupiteli měst v otázce turistického ruchu a to ve věci nárůstu zájmu o danou oblast v souvislosti na rozvoj kulturních památek. Co se týče otázky budoucího rozvoje památek a jejich zachování pro další generace nastala opět shoda obou stran. Z toho plyne, že dané zlepšení, které již nastalo a očekávání do budoucna, vnímají obě dotazované strany shodně.

Proto bych navrhovala, aby se města dále starala o své kulturní památky a nedopustila jejich úpadku. Na Litvínovsku se nadále nachází velké množství památek v dezolátním stavu, které pomoc více než potřebují. Některé z památek, co již rekonstrukcí prošly, měly to štěstí, že pomoc přišla na poslední chvíli. Mluvím hlavně o Zámku Jezeří, který byl v dezolátním stavu, díky několika nadšencům, jejich velkému úsilí a rozsáhlé rekonstrukci se nyní na zámku pořádají různé kulturní akce, svatby a jiné. Zámek se nyní těší velké návštěvnosti. Podobně tomu bylo u zámku Valdštejnů v Litvínově, ten sice z venku vypadal zachovale, ale vnitřek byl v dezolátním stavu. Po rozsáhlé rekonstrukci pod vedením města nyní bude zámek zpřístupněn veřejnosti, bude zde probíhat nespočet kulturních akcí a hlavně svateb. Ty se doposud konaly pouze na místní radnici a tak většina párů volila přívětivější a estetičtější místa, především nedaleký hrad Hněvín. Tím město přicházelo o jiné výhody spojené s obřadem. Naštěstí s rekonstrukcí zámku, dojde i k zpřístupnění velkého sálu a tedy i možnosti sňatku v příjemném prostředí Litvínovského zámku.

Rána bych tak upozornila na skutečnost, že rozvoj kulturních památek a jejich zachování povede k rozvoji města nejen v oblasti turistického ruchu, ale i jiných oblastech. Což bylo potvrzeno jak zastupiteli, tak občany dané oblasti.

Seznam použitých zdrojů

Tištěné zdroje

HEŘMANOVÁ, E.; CHROMÝ, P. a kol.: Kulturní regiony a geografie kultury. 1. vydání Praha: ASPI, a.s., 2009. 387 s. ISBN 978-80-7357-339-3

PATOČKA, Jiří; HEŘMANOVÁ, Eva. Lokální a regionální kultura v České republice: Kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví. Prah: ASPI, 2008. 200 s. ISBN 978-80-7357-347-8.

POKORNÁ, L., Kniha o Mostecku. 1.vydání. Litvínov : DIALOG, 2000. 453 s.

VOJTOVÁ, Lea. Ochrana a regenerace kulturních hodnot v území. 1. vydání. Brno: MU-ESF, 2006. 206 s. ISBN 80-210-4165-X.

Internetové zdroje

OSN : Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví [on-line] 2005. [cit. 2015-02-11] Dostupné z: <http://www.osn.cz/dokumenty-osn/soubory/umluva-o-ochrane-svetoveho-kulturniho-a-prirodniho-dedictvi-unesco.pdf>

Ministerstvo kultury: Dotační programy [online]. [cit. 2015-02-10]. Dostupné na <http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/dotacni-programy/dotacni-programy-mk-18061/>

Ministerstvo pro místní rozvoj : Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020 [on-line] 2014. [cit. 2015-02-11] Dostupné z: <https://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf>

Strukturální fondy české republiky: Národní rozvojový plán. [on-line] 2014, [cit. 2015-02-11] Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/N/Narodni-rozvojovy-plan-%28NRP%29>